

ΒΙΚΤΩΡΙΑ

DAISY GOODWIN

Βικτώρια
Η ΝΕΑΡΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΜΥΡΤΩ ΚΑΛΟΦΩΛΙΑ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 447

Daisy Goodwin, *Βικτώρια*

Τίτλος πρωτοτύπου: *Victoria*

Μετάφραση: Μυρτώ Καλοφωλιά

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διόρθωση: Σταύρος Παπακυρίτσης

Σελιδοποίηση: Σπυριδούλα Βονίτση

Φιλμ, μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright© Daisy Goodwin Productions, 2016

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), 2016

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Headline Review

An imprint of HEADLINE PUBLISHING GROUP, 2016

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Φεβρουάριος 2019

KET A906 ΚΕΠ 43/19

ISBN 978-960-16-7591-6

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Για την Ότιλι και τη Λίντια,
τον Μέντορα και τη Μούσα*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Παλάτι του Κένσινγκτον, Σεπτέμβρης 1835

ΜΙΑ ΑΧΤΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΣ της αυγής έπεφτε στο ράγισμα στη γωνία του ταβανιού. Την προηγούμενη μέρα έμοιαζε με ζευγάρι γυαλιά, όμως μες στη νύχτα μια αράχνη είχε στολίσει τη ρωγμή, παραγεμίζοντας τα χάσματα, και έτσι έμοιαζε πλέον, έτσι της φάνηκε, με στέμμα. Όχι το στέμμα που φορούσε ο θείος της, που φάνταζε βαρύ και άβολο, αλλά ένα στέμμα που θα φορούσε μια βασίλισσα – δαντελωτό, λεπτεπίλεπτο, αλλά το ίδιο ισχυρό. Εξάλλου, το κεφάλι της, όπως η μαμά και ο σερ Τζον δεν αμέλησαν ποτέ να τονίζουν, ήταν εξαιρετικά μικρό· όταν θα ερχόταν ο καιρός, και πια δεν υπήρχε καμία αμφιβολία πως εκείνη η μέρα δεν θα αργούσε, θα χρειαζόταν ένα στέμμα που να της ταιριάζει.

Από το μεγάλο κρεβάτι ακούστηκε ένα ροχαλητό. «*Nein, nein*», φώναζε η μητέρα της, παλεύοντας με τους δαίμονες του ύπνου της. Όταν θα γινόταν βασίλισσα, θα επέμενε να έχει δικό της δωμάτιο. Η μαμά θα έκλαιγε, φυσικά, και θα έλεγε πως το μόνο που προσπαθούσε να κάνει ήταν να προστατεύσει τη μονάκριβή της Ντρίνα, όμως εκείνη θα ήταν ακλόνητη στην απόφασή της. Φαντάστηκε να λέει: «Ως βασίλισσα, έχω το Ιππικό του Παλατιού για να με προστατεύει, μαμά. Εικάζω πως θα είμαι αρκετά ασφαλής στο δικό μου δωμάτιο».

Μια μέρα θα γινόταν βασίλισσα· αυτό το ήξερε πια. Ο θείος της ο βασιλιάς ήταν ηλικιωμένος, η υγεία του ήταν κακή, και ήταν προφανές πως ήταν πια πολύ αργά για τη γυναίκα του, τη βασίλισσα Αδελαιΐδα, να φέρει στον κόσμο έναν διάδοχο για τον θρόνο. Όμως η Βικτώρια –όπως αποκαλούσε τον εαυτό της, παρόλο που η μητέρα της και όλοι οι υπόλοιποι τη φώναζαν Αλεξαντρίνα ή, ακόμα χειρότερα, Ντρίνα, υποκοριστικό που έβρισκε πως περισσότερο την ταπεινώνει παρά την έκανε αγαπητή– δεν ήξερε πότε θα ερχόταν εκείνη η ώρα. Εάν ο βασιλιάς πέθαινε πριν την ενηλικίωσή της σε δύο χρόνια, ήταν πολύ πιθανό η μητέρα της, η δούκισσα του Κεντ, να οριζόταν αντιβασίλισσα, και ο σερ Τζον Κόνροϋ, ο ιδιαίτερος φίλος της, να στεκόταν στο πλευρό της. Η Βικτώρια κοίταξε το ταβάνι· ο Κόνροϋ ήταν σαν την αράχνη – είχε υφάνει τον ιστό του γύρω από το παλάτι και η μητέρα της είχε πιαστεί γρήγορα στα δίχτυα, όμως, σκέφτηκε η Βικτώρια, δεν θα επέτρεπε ποτέ στον εαυτό της να παγιδευτεί.

Η Βικτώρια αναρίγησε, παρόλο που ήταν ένα ζεστό πρωινό του Ιούνη. Κάθε εβδομάδα στην εκκλησία προσευχόταν για την υγεία του βασιλιά θείου της, και με τον νου της πάντα φρόντιζε να θυμίσει στον Παντοδύναμο πως στην περίπτωση που αποφάσιζε να καλέσει στην αγκάλη Του την Αυτού Μεγαλειότητα τον Γουλιέλμο τον Δ΄, Τον παρακαλούσε να περιμένει ώσπου να περάσουν τα δέκατα όγδοα γενέθλιά της.

Η Βικτώρια δεν είχε σαφή εικόνα του τι σήμαινε να είναι βασίλισσα. Η γκουβερνάντα της, η Λέξεν, της είχε διδάξει ιστορία, και ο Κοσμήτορας του Ουέστμινστερ της είχε παραδώσει ιδιαίτερα μαθήματα για το καθεστώς, κανείς όμως δεν μπορούσε να της πει τι έκανε μια βασίλισσα όλη μέρα. Ο βασιλιάς θείος της έμοιαζε να περνά τον περισσότερο χρόνο του με το να ρουφά τα ταμπάκο και να διαμαρτύρεται γι' αυ-

τούς που αποκαλούσε «καταραμένους Ουίγους». Μόνο μια φορά τον είχε δει η Βικτώρια να φορά το στέμμα του, και αυτό συνέβη επειδή του είχε ζητήσει εκείνη να το φορέσει για να τον δει. Της είπε πως το φορούσε στην τελετή έναρξης του Κοινοβουλίου και τη ρώτησε αν θα ήθελε να τον συνοδεύσει. Η Βικτώρια είχε απαντήσει πως θα το ήθελε πολύ, όμως τότε η μητέρα της είχε πει πως ήταν πολύ μικρή. Η Βικτώρια είχε ακούσει τη μαμά να το συζητά αργότερα με τον σερ Τζον· κοιτούσε ένα λεύκωμα με υδατογραφίες πίσω από τον καναπέ και δεν την είχαν δει.

«Λες και θα επέτρεπα στην Ντρίνα να κάνει δημόσια εμφάνιση με αυτόν τον απαίσιο γέρο», είχε πει άκομψα η μητέρα της.

«Όσο πιο γρήγορα δηλητηριαστεί με το ποτό, τόσο το καλύτερο», απάντησε ο σερ Τζον. «Η χώρα αυτή χρειάζεται μονάρχη, όχι τσαρλατάνο».

Η δούκισσα αναστέναξε. «Η καημενούλα μου η Ντρίνα. Είναι τόσο μικρή για μια τέτοια ευθύνη».

Ο σερ Τζον ακούμπησε το χέρι του στο μπράτσο της μητέρας της και είπε: «Μα δεν θα κυβερνά μόνη. Εσύ κι εγώ θα εξασφαλίσουμε πως δεν θα κάνει καμία ανοησία. Θα είναι σε καλά χέρια».

Η μητέρα της χαζογέλασε, όπως έκανε πάντα όταν ο σερ Τζον την ακουμπούσε. «Το καημένο κοριτσάκι μου, το ορφανό, πόσο τυχερό είναι που έχει εσένα, έναν άντρα που θα την υποστηρίξει σε όλα».

Η Βικτώρια άκουσε βήματα στον διάδρομο. Συνήθως έπρεπε να μένει στο κρεβάτι ώσπου να τη σηκώσει η μητέρα της, σήμερα όμως θα πήγαιναν στο Ράμσγκεϊτ για τον θαλασσινό αέρα, κι έπρεπε να φύγουν στις εννιά η ώρα. Ανυπομονούσε να φύγει μακριά. Στο Ράμσγκεϊτ τουλάχιστον θα μπορούσε να κοιτάζει έξω από το παράθυρο και να βλέπει αληθινούς ανθρώπους. Εδώ, στο Κένσινγκτον, δεν

έβλεπε ποτέ κανέναν. Οι περισσότερες κοπέλες στην ηλικία της θα σχημάτιζαν ήδη συντροφιάς, η μητέρα της όμως και ο σερ Τζον είπαν πως ήταν πολύ επικίνδυνο γι' αυτήν να βρεθεί με ανθρώπους της ηλικίας της. «Η υπόληψή σου είναι πολύτιμη», έλεγε πάντα ο σερ Τζον. «Αρκεί να τη χάσεις μια φορά για να χαθεί για πάντα. Ένα νεαρό κορίτσι σαν κι εσένα είναι βέβαιο πως θα κάνει λάθη. Είναι καλύτερα να μη σου δοθεί η ευκαιρία». Η Βικτώρια δεν είχε πει τίποτα· εδώ και πολύ καιρό είχε μάθει πια πως ήταν μάταιο να διαμαρτύρεται. Η φωνή του Κόνρουθ ήταν πάντα πιο ηχηρή από τη δική της, και η μητέρα της πάντα το δικό του μέρος έπαιρνε. Το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να περιμένει.

Η δούκισσα, ως συνήθως, έκανε πάρα πολλή ώρα για να ντυθεί. Η Βικτώρια και η Λέζεν κάθονταν ήδη στην άμαξα όταν η μητέρα της έκανε την εμφάνισή της με τον Κόνρουθ και την κυρία επί των τιμών, τη λαίδη Φλόρα Χέιστινγκς. Η Βικτώρια είδε και τους τρεις μαζί στα σκαλιά να γελούν με κάτι. Από τον τρόπο που κοίταξαν την άμαξα, η Βικτώρια κατάλαβε πως μιλούσαν για κείνη. Τότε, η δούκισσα απευθύνθηκε στη λαίδη Φλόρα, η οποία κατέβηκε τα σκαλιά προς την άμαξα.

«Καλημέρα Βασιλική Υψηλότητα, βαρόνη». Η λαίδη Φλόρα, μια γυναίκα με μαλλιά στο χρώμα της άμμου κοντά στα τριάντα, η οποία κουβαλούσε πάντα μια Βίβλο στην τσέπη της, μπήκε μέσα στην άμαξα. «Η δούκισσα μου ζήτησε να συνοδεύσω εσάς και τη βαρόνη στο Ράμσγκεϊτ». Η λαίδη Φλόρα χαμογέλασε αποκαλύπτοντας τα ούλα της. «Και σκέφτηκα πως θα ήταν ευκαιρία να ξαναθυμηθούμε κάποια σημεία του πρωτοκόλλου. Όταν σας επισκέφθηκε ο αδελφός μου τις προάλλες, παρατήρησα πως αναφερθήκατε σε εκείνον ως Εξοχότητα. Θα πρέπει όμως να γνωρίζετε πως μόνο τους δούκες προσφωνούμε Εξοχότητες. Ένας απλός μαρκήσιος σαν τον αδελφό μου», στο σημείο αυτό τα ούλα

έγιναν ακόμη πιο εμφανή, «δεν δικαιούται τέτοια τιμητική προσφώνηση. Ενθουσιάστηκε φυσικά –κάθε μαρκήσιος θέλει να γίνει δούκας– ωστόσο θεώρησα καθήκον μου να σας ενημερώσω για το λάθος. Είναι λεπτομέρεια, το ξέρω, όμως αυτές οι λεπτομέρειες είναι τόσο σημαντικές, όπως σίγουρα θα συμφωνήσετε».

Η Βικτώρια δεν είπε τίποτα, όμως έριξε ένα βλέμμα στη Λέζεν, η οποία φανερά απεχθανόταν την παρέμβαση της λαίδης Φλόρας όσο κι εκείνη. Η λαίδη Φλόρα έγειρε προς τα εμπρός. «Ασφαλώς, βαρόνη, έχετε υπάρξει υπόδειγμα γκουβερνάντας, υπάρχουν ωστόσο ανεπαίσθητες διαφοροποιήσεις, τις οποίες, όντας Γερμανίδα, είναι φυσικό να μην κατανοείτε».

Διακρίνοντας ένα ελαφρύ τρέμουλο στο πιγούνι της Λέζεν, η Βικτώρια είπε: «Νομίζω πως έχω πονοκέφαλο. Μου φαίνεται πως θα προσπαθήσω να κοιμηθώ στην άμαξα».

Η Φλόρα απάντησε με ένα νεύμα, φανερά ενοχλημένη ωστόσο που δεν δόθηκε συνέχεια στην ευκαιρία της να υπογραμμίσει τα ελλείμματα της Βικτώριας και της Λέζεν. Κοιτάζοντας το χλωμό, απογοητευμένο της πρόσωπο, η Βικτώρια έκλεισε ανακουφισμένη τα μάτια της. Καθώς την έπαιρνε ο ύπνος, αναρωτήθηκε, όχι για πρώτη φορά, γιατί η μητέρα της επέλεγε πάντα να μοιράζεται την άμαξα με τον σερ Τζον Κόνροϋ και ποτέ μαζί της.

Παρόλο που ο πονοκέφαλός της στην άμαξα ήταν ένα τέχνασμα για να αποφύγει τις ανυπόφορες διαλέξεις της λαίδης Φλόρας, η Βικτώρια άρχισε να νιώθει πραγματικά αδιάθετη τη δεύτερη μέρα της επίσκεψής τους στο Ράμσγκεϊτ. Όταν ξύπνησε, ο λαιμός της ήταν τόσο ερεθισμένος που μετά βίας μπορούσε να καταπιεί.

Πήγε στο κρεβάτι της μητέρας της. Η δούκισσα είχε αποκοιμηθεί γρήγορα, και η Βικτώρια έπρεπε να σκουνητζέει αρκετά δυνατά τον ώμο της προτού ανοίξει τα μάτια. «Was

ist los? Τι συμβαίνει, Ντρίνα;», είπε ενοχλημένη. «Γιατί με ξυπνάς; Είναι τόσο νωρίς ακόμη».

«Με πονάει ο λαιμός μου, μαμά, και το κεφάλι μου τόσο πολύ. Νομίζω πως πρέπει να δω κάποιον γιατρό».

Η δούκισσα αναστέναξε, ανακάθισε στο κρεβάτι κι έβαλε το χέρι της στο μέτωπο της Βικτώριας. Ένιωσε το χέρι δροσερό και μαλακό πάνω στο δέρμα της. Η Βικτώρια έγειρε πάνω του, νιώθοντας ξαφνικά την επιθυμία να ξαπλώσει και να ακουμπήσει το κεφάλι της στον ώμο της μητέρας της. Ίσως η μητέρα της να της επέτρεπε να τρουπώσει στο κρεβάτι της.

«Αχ, δεν έχεις πυρετό. Είσαι πάντα υπερβολική, Ντρίνα». Η δούκισσα ακούμπησε τις δεμένες με χαρτί μπούκλες της στα μαξιλάρια και συνέχισε τον ύπνο της.

Όταν η Λέζεν είδε τη Βικτώρια να κάνει έναν μορφασμό καθώς προσπάθησε να καταπιεί το τσάι της στο πρωινό τραπέζι, πήγε αμέσως κοντά της. «Τι συμβαίνει, Ύψηλοτάτη, δεν αισθάνεστε καλά;»

«Πονάω όταν καταπίνω, Λέζεν». Παρόλο που η μεγάλη της ευχαρίστηση τις μέρες που περνούσε στο Ράμσγκριτ ήταν να κάνει περιπάτους κατά μήκος της ακτής και να κοιτά τη θάλασσα και τα φορέματα των άλλων κυριών, με το επανιέλ της, τον Ντας, να τρέχει γύρω από τα πόδια της, σήμερα η Βικτώρια το μόνο που ήθελε να κάνει ήταν να ξαπλώσει σε ένα δροσερό, σκοτεινό δωμάτιο.

Αυτή τη φορά ήταν η Λέζεν που έβαλε το χέρι της στο μέτωπο της Βικτώριας. Ήταν πιο ζεστό από το χέρι της μητέρας της και όχι τόσο μαλακό, αλλά το άγγιγμά του την ανακούφιζε. Η γκουβερνάντα συνοφρυώθηκε, χάιδεψε το μάγουλο της Βικτώριας και πήγε στη δούκισσα, η οποία έπινε καφέ καθισμένη σε ένα τραπέζι με τον σερ Τζον και τη λαίδη Φλόρα.

«Πιστεύω, κυρία, πως πρέπει να φωνάξουμε τον γιατρό Κλαρκ να έρθει από το Λονδίνο. Φοβάμαι πως η πριγκίπισσα είναι αδιάθετη».

«Ω, Λέξεν, πάντα ανησυχείς. Έπιασα η ίδια το κεφάλι της Ντρίνας το πρωί, ήταν μια χαρά».

«Αν καλέσουμε τον βασιλικό γιατρό από το Λονδίνο», είπε ο Κόνροϋ, «θα προκαλέσουμε πολλή αναστάτωση. Δεν θέλουμε ο κόσμος να νομίσει πως η πριγκίπισσα είναι εύθραυστη. Αν πράγματι είναι αδιάθετη, και οφείλω να πω ότι εγώ τη βλέπω αρκετά υγιή, τότε θα πρέπει να συμβουλευτούμε έναν τοπικό γιατρό».

Η Λέξεν έκανε ένα βήμα προς τον Κόνροϋ και είπε: «Σας λέω, σερ Τζον, πως η πριγκίπισσα πρέπει να δει έναν γιατρό, έναν καλό γιατρό. Τι σημασία έχει τι θα νομίσει ο κόσμος αν η υγεία της κινδυνεύει;»

Η δούκισσα σήκωσε απότομα τα χέρια ψηλά και είπε με τη βαριά γερμανική της προφορά: «Ω, βαρόνη, πάντα είσαι τόσο υπερβολική. Είναι απλά ένα καλοκαιρινό κρυολόγημα, δεν χρειάζεται να γίνει όλη αυτή η φασαρία».

Η Λέξεν ήταν έτοιμη να διαμαρτυρηθεί ξανά όταν η δούκισσα σήκωσε το χέρι της για να τη σταματήσει. «Πιστεύω, βαρόνη, πως ξέρω ποιο είναι το καλύτερο για την κόρη μου».

Ο Κόνροϋ έκανε ένα νεύμα και είπε με στέρεη φωνή βαρύτερου: «Η δούκισσα έχει δίκιο. Η πριγκίπισσα, ως γνωστόν, έχει την τάση να παριστάνει την άρρωστη».

Η Βικτώρια όμως δεν άκουσε την απάντηση της Λέξεν, καθώς την έπιασε ζάλη και βρέθηκε να σωριάζεται στο πάτωμα.

Εύπνησε σε ένα σκοτεινό δωμάτιο. Όμως δεν ήταν δροσερό: στην πραγματικότητα ένιωθε να ζεσταίνεται τόσο πολύ που πίστεψε πως έλιωνε. Πρέπει να άφησε κάποιον ήχο διότι η Λέξεν βρέθηκε στο πλευρό της να τοποθετεί ένα δροσερό πανί στα μάγουλα και στο μέτωπό της.

«Ζεσταίνομαι τόσο πολύ, Λέξεν».

«Ο πυρετός είναι, θα περάσει όμως».

«Πού είναι η μαμά;»

Η Λέζεν αναστέναξε. «Θα έρθει σύντομα, *Liebes*, είμαι σίγουρη».

Η Βικτώρια έκλεισε τα μάτια της και ξαναβυθίστηκε στον καυτό άστατο λήθαργο του πυρετού.

Κάποια στιγμή, εκείνη την ατέλειωτη μέρα, η Βικτώρια αναδύθηκε από τα βάθη του ύπνου, μπορούσε να μυρίσει το νερό λεβάντας που φορούσε πάντα η μητέρα της. Προσπάθησε να τη φωνάξει, όμως η φωνή της βγήκε σαν ξερό κόασμα. Όταν άνοιξε τα μάτια της, το δωμάτιο ήταν ακόμη σκοτεινό και δεν έβλεπε τίποτα. Τότε άκουσε τη μητέρα της να μιλά. «Καχημενούλα Ντρίνα, αρρώστησε τόσο πολύ. Ελπίζω να μην επηρεαστεί η εμφάνισή της».

«Ο γιατρός Κλαρκ λέει πως είναι δυνατή και πως θα τα καταφέρει», απάντησε ο Κόνροϋ.

«Αν πάθει οτιδήποτε, η ζωή μου θα τελειώσει! Θα πρέπει να επιστρέψω στο Κόμπουργκ».

«Όταν περάσει ο πυρετός, πιστεύω πως πρέπει να κά-
νουμε κάποια σχέδια για το μέλλον. Αν γίνω ο προσωπικός γραμματέας της, αυτό θα σημαίνει πως θα λάβει τέλος η...
ανοησία».

Η Βικτώρια άκουσε τη μητέρα της να λέει: «Αγαπητέ
σερ Τζον. Θα κατευθύνεις τη Βικτώρια όπως πάντα καθοδη-
γούσες εμένα». Η Βικτώρια άκουσε έναν αναστεναγμό και
έπειτα κάτι σαν θρόισμα, και τότε ο Κόνροϋ είπε με φωνή
πιο σιγανή: «Μαζί θα την καθοδηγούμε».

«Πάντα».

Η Βικτώρια γύρισε το πρόσωπό της για να βρει ένα δρο-
σερό μέρος στο μαξιλάρι και χάθηκε στην ονειροφαντασία
του πυρετού.

Την επόμενη φορά που άνοιξε τα μάτια, φως έμπαινε
από τα παράθυρα και το ανήσυχο πρόσωπο της Λέζεν ήταν
σκυμμένο από πάνω της. «Πώς αισθάνεστε, Υψηλοτάτη;»

Η Βικτώρια χαμογέλασε. «Καλύτερα, νομίζω».

Ένωσε ένα χέρι να σηκώνει τον καρπό της και είδε τον γιατρό Κλαρκ να στέκεται στο προσκεφάλι της. «Ο σφυγμός είναι πολύ πιο δυνατός σήμερα. Πιστεύω πως η πριγκίπισσα θα μπορούσε να δεχτεί τροφή, λίγη σούπα ή ζωμό βοδινού.

«Βεβαίως, γιατρέ, θα το κανονίσω αμέσως». Η Λέζεν βρισκόταν στην πόρτα όταν μπήκε βιαστικά η δούκισσα, με τα μαλλιά της μαζεμένα και από τις δυο πλευρές του κεφαλιού της σε περίτεχνους σχηματισμούς από μπούκλες.

«Ντρίνα. Ανησύχησα τόσο πολύ». Κοίταξε τον γιατρό Κλαρκ. «Μπορώ να την αγγίξω, γιατρέ;»

Ο γιατρός υποκλίθηκε. «Τώρα που ο πυρετός πέρασε, δεν υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης, κυρία».

Η δούκισσα κάθισε στο κρεβάτι και άρχισε να χαϊδεύει το μάγουλο της Βικτώριας. «Είσαι τόσο χλωμή κι αδύνατη, όμως η όψη σου θα γίνει όπως πριν. Θα σε φροντίσουμε πολύ καλά».

Η Βικτώρια προσπάθησε να χαμογελάσει, όμως το βρήκε πολύ κοπιαστικό. Σκέφτηκε πως η μητέρα της ήταν πολύ εμφανίσιμη εκείνο το πρωινό. Φορούσε ένα φόρεμα από ριγυτό μετάξι που η Βικτώρια δεν είχε ξαναδεί, και από τα αυτιά της κρέμονταν καινούρια δακρυόσχημα διαμάντια.

«Ευτυχώς που έστειλα να σας φέρουν από το Λονδίνο, γιατρέ Κλαρκ», είπε η δούκισσα. «Ποιος ξέρει τι θα γινόταν αν δεν ερχόσασταν!»

«Πιστεύω πως η πριγκίπισσα προσβλήθηκε από τύφο, που μπορεί να είναι θανατηφόρος, είμαι όμως βέβαιος πως με τη σωστή φροντίδα η Ύψηλότητά της θα αναρρώσει πλήρως».

Η Λέζεν επέστρεψε κρατώντας ένα μπολ με σούπα. Κάθισε στην άλλη πλευρά του κρεβατιού κι άρχισε να δίνει κουταλιές στο στόμα της Βικτώριας.

«Σ' ευχαριστώ, Λέζεν, όμως θα ταΐσω εγώ την κόρη μου». Η δούκισσα πήρε το κουτάλι και το μπολ από τα χέρια της

βαρόνης. Η Βικτώρια παρακολούθησε τη Λέζεν καθώς πήγε και στάθηκε στο βάθος του δωματίου.

Η μητέρα της έσπρωξε το κουτάλι στα χείλη της και η Βικτώρια άφησε τη σούπα να κυλήσει στο λαρύγγι της. «Και τώρα άλλη μία, *Liebes*».

Η Βικτώρια άνοιξε το στόμα της πειθήνια.

Μια σανίδα του πατώματος έτριξε δυνατά όταν ο Κόνροϋ μπήκε στο δωμάτιο. «Τι συγκινητική εικόνα. Η αφοσιωμένη μητέρα που φροντίζει την άρρωστη κόρη».

Η Βικτώρια έκλεισε το στόμα της. «Λίγο ακόμα *Liebes*», είπε η δούκισσα, όμως η Βικτώρια κούνησε το κεφάλι της.

Ο Κόνροϋ εμφανίστηκε από πάνω της, όρθιος πίσω από τη μητέρα της. «Οφείλω να σας συγχαρώ για την ανάρρωσή σας, Βασιλική Υψηλότητα. Ευτυχώς που κληρονομήσατε τη γερή κράση της μητέρας σας».

Η δούκισσα χαμογέλασε. «Η Ντρίνα είναι μια αληθινή Κόμπουργκ».

Ο Κόνροϋ αποκάλυψε τα δόντια του χαμογελώντας στη Βικτώρια. «Τώρα όμως που βρίσκεστε στην ανάρρωση, υπάρχει ένα ζήτημα που πρέπει να τακτοποιήσουμε. Σε αντίθεση μ' εσάς, ο βασιλιάς δεν έχει τόσο γερή κράση, και είναι σημαντικό να προετοιμαστούμε γι' αυτό που θα επακολουθήσει».

Έβαλε το χέρι του μέσα στο πανωφόρι του και τράβηξε ένα κομμάτι χαρτί καλυμμένο με σημειώσεις. «Έχω ετοιμάσει ένα έγγραφο όπου διορίζομαι προσωπικός γραμματέας. Η μητέρα σας κι εγώ πιστεύουμε πως αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για να εξασφαλίσουμε πως θα είστε προστατευμένη όταν θα αναλάβετε τον θρόνο».

«Ναι, Ντρίνα, είσαι τόσο νέα και τόσο ευάλωτη. Ο σερ Τζον θα είναι βράχος για σένα».

Από εκεί που ήταν ξαπλωμένη, η Βικτώρια μπορούσε να διακρίνει το χέρι του Κόνροϋ απιθωμένο στον ώμο της μητέρας της και την έξαψη που απλωνόταν στα μάγουλά της.

Ο Κόνροϋ ακούμπησε το χαρτί πάνω στο κρεβάτι δίπλα στο χέρι της και πήρε από το σεκρετέρ που βρισκόταν πλάι στο παράθυρο μια πένα κι ένα μελανοδοχείο. «Είναι όλα τόσο απλά». Ο Κόνροϋ στάθηκε πλάι στο κρεβάτι με την πένα και το μελάνι. «Όταν θα έχετε υπογράψει το χαρτί, θα τα κανονίσω όλα εγώ».

«Είσαι τόσο τυχερή, Ντρίνα, που έχεις κάποιον που θα προστατεύει πάντα τα συμφέροντά σου», είπε η δούκισσα.

Ο Κόνροϋ έσκυψε με την πένα και η Βικτώρια μπορούσε να μυρίσει στην ανάσα του τη φιλοδοξία. Κοίταξε μέσα στα σκούρα του μάτια και κούνησε το κεφάλι της.

Ο Κόνροϋ την κοίταζε επίμονα, ένα ανεπαίσθητο μυϊκό τρέμουλο εμφανίστηκε στην άκρη του στόματός του. «Ανυπομονώ να σας υπηρετήσω όσο πιστά υπηρέτησα και τη μητέρα σας».

Η Βικτώρια κούνησε ξανά το κεφάλι της. Ο Κόνροϋ γύρισε το βλέμμα στη δούκισσα, η οποία ακούμπησε το χέρι της πάνω στο χέρι της κόρης της. «Θέλουμε απλά να κάνουμε αυτό που είναι καλύτερο για σένα, *Liebes*. Να σε προστατέψουμε από τους τόσο μοχθηρούς θεούς σου. Αυτός ο απαίσιος ο Κάμπερλαντ θα κάνει τα πάντα για να σε εμποδίσει να γίνεις βασίλισσα».

Η Βικτώρια προσπάθησε να ανασηκωθεί, το σώμα της όμως την πρόδωσε, και ένωσε δάκρυα εκνευρισμού να ανεβαίνουν στα μάτια της. Είδε τη Λέξεν να τείνει προς τα εμπρός, με τις γροθιές της σφιγμένες, τα μάτια της να φλέγονται από οργή για τον Κόνροϋ. Ο θυμός της γκουβερνάντας της έδωσε θάρρος στη Βικτώρια. Έστρεψε το κεφάλι στη μητέρα της και είπε όσο πιο δυνατά μπορούσε: «Όχι, μαμά».

Οι βόστρυχοι της μητέρας της τρεμούλιασαν. «Αχ, Ντρίνα, είσαι ακόμη αδύναμη από τον πυρετό. Θα μιλήσουμε γι' αυτό αργότερα».

Ένωσε τον Κόνροϋ να πιέζει στο χέρι της την πένα και

να την ακουμπά στο χαρτί. «Μπορούμε να μιλήσουμε για τις λεπτομέρειες δίχως άλλο, πρώτα, όμως, πρέπει να υπογράψετε αυτό».

Η Βικτώρια στράφηκε προς τον Κόνροϋ και με μεγάλη προσπάθεια είπε: «Δεν... θα... υπογράψω... ποτέ».

Το χέρι του Κόνροϋ έσφιξε τον καρπό της καθώς έσκυψε και ψιθύρισε στο αυτί της: «Πρέπει όμως».

Κάπως βρήκε τη δύναμη να τραβήξει το χέρι της. Με την κίνηση αυτή κούνησε το μελανοδοχείο, το περιεχόμενο του οποίου χύθηκε σχηματίζοντας έναν μεγάλο μαύρο λεκέ πάνω στα στρωσίδια της. Η μητέρα της τσίριξε θορυβημένη, καθώς στάθηκε όρθια για να προστατεύσει το καινούριο της φόρεμα. «Ω, Ντρίνα, τι έκανες!»

Ο Κόνροϋ έμεινε να την κοιτάζει εξαγριωμένος. «Αυτό δεν μπορώ να το επιτρέψω... αυτή τη συμπεριφορά. Δεν τη δέχομαι».

Σήκωσε το χέρι του, και για μια στιγμή η Βικτώρια σκέφτηκε πως θα τη χτυπούσε, όμως η Λέζεν στάθηκε μπροστά του. «Νομίζω πως η πριγκίπισσα έχει αναφοκοκκινίσει, δεν συμφωνείτε, γιατρέ; Ίσως θα έπρεπε να ξανακοιτάξετε τον σφυγμό της σε περίπτωση που επιστρέφει ο πυρετός».

Ο γιατρός Κλαρκ δίστασε, μη θέλοντας να αναστατώσει την πελάτισσά του, τη δούκισσα. Στη σκέψη, ωστόσο, πως θα ήταν ακόμη χειρότερο να προκαλέσει εχθρικά αισθήματα στη διάδοχο του θρόνου, έκανε ένα βήμα μπροστά και πήρε τον καρπό της Βικτώριας. «Πράγματι, ο σφυγμός φαίνεται να ανέβηκε κάπως. Πιστεύω πως η πριγκίπισσα θα πρέπει να ξεκουραστεί τώρα – θα είναι εξαιρετικά δυσάρεστο να επιστρέψει ο πυρετός».

Η δούκισσα κοίταξε τον Κόνροϋ, ο οποίος στεκόταν αρκετά ακίνητος, το πρόσωπό του πάλλευκο από θυμό. «Ελάτε, σερ Τζον, θα μιλήσουμε ξανά στην Ντρίνα όταν θα είναι περισσότερο ο εαυτός της. Είναι πολύ άρρωστη για να ξέρει

τι κάνει». Πιάνοντάς τον από το μπράτσο, τον οδήγησε έξω από το δωμάτιο, με τον γιατρό Κλαρκ να ακολουθεί πίσω τους.

Όταν βρέθηκαν μόνες, η Βικτώρια σήκωσε το βλέμμα στη Λέζεν, που προσπαθούσε να συμμαζέψει τον λεκέ από τα σκεπάσματα, και ψιθύρισε: «Ευχαριστώ».

Η βαρόνη έσκυψε και τη φίλησε στο μέτωπο. «Ήσασταν τόσο γενναία, Υψηλοτάτη». Έσφιξε το χέρι της Βικτώριας. «Το ξέρω πως θα γίνετε σπουδαία βασίλισσα».

Η Βικτώρια χαμογέλασε προτού κλείσει τα μάτια της εξαντλημένη. Μπορούσε ακόμη να ξεχωρίσει το ανεπαίσθητο άρωμα λεβάντας. Δεν θα συγχωρούσε ποτέ τη μητέρα της που επέτρεψε στον Κόνροϋ να την εκφοβίσει έτσι. Πώς δεν μπορούσε να δει η μαμά πως η κόρη της ήταν πιο σημαντική από αυτόν τον απαίσιο άντρα; Θα έρχονταν ξανά, το ήξερε αυτό, με το χαρτί τους. Όμως δεν θα το υπέγραφε ποτέ. Θα μετάνιωσαν όλοι –η μαμά, ο Κόνροϋ, η λαίδη Φλόρα– που ήταν τόσο απεχθείς. Πίστευαν πως ήταν ένα τίποτα, ένα πιόνι που μπορούσαν να το κάνουν ό,τι θέλουν, όμως μια μέρα εκείνη θα γινόταν βασίλισσα. Και τότε όλα θα ήταν διαφορετικά. Αρκεί ο βασιλιάς θείος της να κρατιόταν στη ζωή ώσπου να γίνει δεκαοχτώ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

I

Παλάτι του Κένσινγκτον, 20 Ιουνίου 1837

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΞΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ, η Βικτώρια είδε ένα αμυδροό ασημένιο φως να μπαίνει από τα παντζούρια. Από το μεγάλο κρεβάτι, στην άλλη πλευρά του δωματίου, μπορούσε να ακούσει τη μητέρα της να αναπνέει. Όχι όμως για πολύ ακόμα. Σύντομα, σκέφτηκε η Βικτώρια, θα είχε το δικό της υπνοδωμάτιο. Σύντομα, θα μπορούσε να κατεβαίνει τα σκαλιά δίχως να κρατά το χέρι της Λέζεν· σύντομα θα είχε τη δυνατότητα να κάνει ό,τι της έκανε κέφι. Είχε γιορτάσει τα δέκατα όγδοα γενέθλιά της τον τελευταίο μήνα, έτσι, όταν θα ερχόταν η ώρα, θα βασίλευε μόνη.

Ο Ντας σήκωσε το κεφάλι του και τότε η Βικτώρια άκουσε το σβέλτο βήμα της γκουβερνάντας της. Το ότι ερχόταν τώρα η Λέζεν, μπορούσε να σημαίνει μόνο ένα πράγμα. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, πήγε στην πόρτα και την άνοιξε ακριβώς τη στιγμή που η Λέζεν άπλωνε το χέρι για να χτυπήσει. Η βαρόνη φάνταζε τόσο κωμική όπως στεκόταν εκεί με το χέρι προτεταμένο, που η Βικτώρια άρχισε να χασογελά, όμως, βλέποντας την έκφραση στο πρόσωπο της γκουβερνάντας της, έλεγξε τον εαυτό της.

«Ο αγγελιοφόρος από το Ουίνδσορ είναι κάτω. Φορά μαύρο περιβραχιόνιο». Η Λέζεν χαμήλωσε το σώμα της σε μια βαθιά υπόκλιση. «Μεγαλειοτάτη».

Προτού προλάβει να εμποδίσει τον εαυτό της, ένιωσε το χαμόγελο να απλώνεται στο πρόσωπό της. Απλώνοντας το χέρι της, η Βικτώρια σήκωσε τη Λέζεν όρθια για να την αντικρίσει, και η αφοσίωση που είδε στα ανήσυχα καστανά μάτια της μεγαλύτερης γυναίκας τη συγκίνησε.

«Αγαπημένη μου Λέζεν, είμαι τόσο χαρούμενη που είσαι ο πρώτος άνθρωπος που με αποκαλεί έτσι».

Η γκουβερνάντα έριξε το βλέμμα της στη σιλουέτα που κοιμόταν στο κρεβάτι, η Βικτώρια όμως κούνησε το κεφάλι της. «Δεν θέλω ακόμα να ξυπνήσω τη μαμά. Το πρώτο πράγμα που θα κάνει είναι να φωνάξει τον σερ Τζον, και τότε θα αρχίσουν να μου λένε τι να κάνω».

Τα χείλη της Λέζεν συσπάστηκαν. «Μα είστε η βασίλισσα, Ντρίνα». Σταμάτησε, συνειδητοποιώντας το λάθος της. «Θέλω να πω, “Μεγαλειοτάτη”. Κανείς δεν μπορεί να σας πει τι να κάνετε τώρα».

Η Βικτώρια χαμογέλασε.

Μια πόρτα άνοιξε στην άκρη του διαδρόμου και ο Μπρόντι, ο νεαρός υπηρέτης του διαδρόμου, όρμησε έξω, κόβοντας ταχύτητα και υιοθετώντας ένα πιο ευπρεπές βήμα μόλις είδε τις δυο γυναίκες. Καθώς πλησίασε, η Βικτώρια παρατήρησε ότι δίστασε, κι έπειτα επιδόθηκε σε μια βαθιά υπόκλιση. Ένιωσε να θέλει να χαμογελάσει· ήταν σχεδόν το ίδιο νεαρό όσο κι εκείνη, κι έτσι η χειρονομία αυτή φάνταζε γελοία, ήξερε όμως πως ήταν καθήκον της να διατηρήσει το πρόσωπο ανέκφραστο. Μια βασίλισσα μπορούσε να γελάει, όχι όμως σε βάρος των υπηκόων της.

«Ο αρχιεπίσκοπος είναι εδώ», ανακοίνωσε, κι ύστερα πρόσθεσε βιαστικά, «Μεγαλειοτάτη». Στο μικρό κατάστιχο με φακίδες πρόσωπο του Μπρόντι απλώθηκε μια έκφραση ανακούφισης που της είχε απευθυνθεί σωστά.

«Και δεν το είπες σε κανέναν άλλον;», είπε η Λέζεν.

Το αγόρι φάνηκε προσβεβλημένο. «Ήρθα κατευθείαν σ’

εσάς, βαρόνη, όπως μου υποδείξατε». Ακολούθησε μια μικρή παύση ώσπου η Λέζεν να βγάλει ένα νόμισμα από το τσαντάκι της και να το δώσει στο αγόρι, το οποίο απομακρύνθηκε βιαστικά, με επιτηδευμένη επισημότητα που ακύρωνε ο ενθουσιασμός από την ανταμοιβή του.

«Πρέπει να πηγαίνετε τώρα, Μεγαλειοτάτη, προτού...» Η Λέζεν έριξε μια ματιά πίσω από τον ώμο της Βικτώριας, στη σιλουέτα πάνω στο κρεβάτι.

Η Βικτώρια τράβηξε το σάλι πάνω από το νυχτικό της. Παρόλο που θα προτιμούσε να ντυθεί πρώτα, ήξερε πως ώσπου να συμμαζέψει την εμφάνισή της, το υπόλοιπο σπίτι θα είχε ξυπνήσει και η μητέρα της με τον σερ Τζον θα άρχιζαν να παρεμβαίνουν. Όχι, θα πήγαινε τώρα· θα ξεκινούσε όπως είχε σκοπό να συνεχίσει.

Η Βικτώρια ακολούθησε τη Λέζεν στην πινακοθήκη, πέρασε από το πορτρέτο της βασίλισσας Άννας, η οποία, όπως ασταμάτητα της υπενθύμιζε η Λέζεν, ήταν η τελευταία γυναίκα που κάθισε στον αγγλικό θρόνο. Προσπερνώντας το κατηφές, απογοητευμένο πρόσωπο της Άννας, η Βικτώρια ευχήθηκε να μη φανεί ποτέ τόσο δυστυχής. Το βλέμμα της έπιασε φευγαλέα την εικόνα της στον καθρέφτη. Τα μάγουλά της ήταν ροδαλά και τα γαλανά της μάτια σπιθοβολούσαν από ενθουσιασμό. Δεν ήταν ντυμένη σαν βασίλισσα, με το νυχτικό της και τα μαλλιά λυτά να πέφτουν στους ώμους, σκέφτηκε όμως πως σήμερα έμοιαζε με μία.

Όταν έφτασαν στο κεφαλόσκαλο της μεγάλης σκάλας, η Λέζεν άπλωσε το χέρι της όπως έκανε πάντα.

Η Βικτώρια πήρε μια βαθιά ανάσα. «Σ' ευχαριστώ, Λέζεν, όμως θα τα καταφέρω δίχως βοήθεια».

Έκπληξη και ανησυχία τρεμπάιξαν διαδοχικά στο πρόσωπο της άλλης γυναίκας.

«Το ξέρετε πως η μητέρα σας μου είπε να είμαι πάντα δίπλα σας σε περίπτωση που πέσετε».

Η Βικτώρια σήκωσε το βλέμμα και την κοίταξε. «Είμαι αρκετά ικανή να κατέβω τη σκάλα δίχως κάποιο ατύχημα».

Η Λέζεν θέλησε να διαμαρτυρηθεί, βλέποντας όμως το βλέμμα στα μάτια της Βικτώριας, υποχώρησε.

Η Βικτώρια άρχισε να κατεβαίνει τα σκαλιά και είπε, κοιτάζοντας πάνω από τον ώμο της: «Τα πράγματα δεν μπορεί να είναι όπως ήταν, Λέζεν. Τώρα που είμαι βασίλισσα...».

Η Λέζεν σταμάτησε να κινείται, το πέλμα της έμεινε μετέωρο πάνω από το σκαλοπάτι, σαν να πάγωσε στον αέρα. Οι λέξεις της ήχησαν αργές και οδυνηρές. «Δεν θα χρειαστείτε πλέον γκουβερνάντα, να υποθέσω. Ίσως είναι καιρός να επιστρέψω στην πατρίδα μου, στο Ανόβερο».

Η Βικτώρια άπλωσε το χέρι της και το πρόσωπό της μαλάκωσε. «Αχ, Λέζεν, δεν εννοούσα αυτό. Δεν θέλω να πας πουθενά. Το ότι επέλεξα απλά να κατέβω τα σκαλιά μόνη μου δεν σημαίνει πως δεν σε θέλω στο πλευρό μου».

Η Λέζεν πήρε το χέρι της Βικτώριας, και το χρώμα άρχισε να επιστρέφει στο πρόσωπό της. «Δεν θέλω να σας αφήσω ποτέ, Μεγαλειοτάτη. Μόνη μου επιθυμία είναι να σας υπηρετώ».

«Και θα το κάνεις, Λέζεν. Όμως δεν θέλω πια να με βοηθάς να κατεβαίνω τις σκάλες». Η Βικτώρια κοίταξε προς τα επάνω, προς τα εκεί όπου η μητέρα της συνέχιζε τον ύπνο της. «Αυτό το κομμάτι της ζωής μου έλαβε τέλος».

Η Λέζεν έγνεψε ότι κατάλαβε.

«Και μπορείς να ενημερώσεις τους υπηρέτες πως θα μεταφερθώ στην κρεβατοκάμαρα της βασίλισσας Μαρίας απόψε. Πιστεύω πως είναι καιρός να αποκτήσω δικό μου δωμάτιο, δεν συμφωνείς;»

Η Λέζεν χαμογέλασε. «Ναι, Μεγαλειοτάτη. Πιστεύω πως μια βασίλισσα δεν κοιμάται σε ένα ντιβάνι πλάι στο κρεβάτι της μητέρας της».

*

Στο τελευταίο σκαλοπάτι κοντοστάθηκε. Ο αρχιεπίσκοπος και ο λόρδος Τσάμπερλεϊν βρίσκονταν πίσω από την πόρτα της βιβλιοθήκης. Περίμενε τόσο καιρό τη στιγμή εκείνη, και ωστόσο τώρα που τη ζούσε, έπρεπε να αντισταθεί σε μια ξαφνική παρόρμηση να κρυφτεί στην ασφάλεια της αίθουσας μελέτης.

Ποτέ της δεν είχε βρεθεί μόνη με έναν άντρα σε ένα δωμάτιο, πόσο μάλλον με τον αρχιεπίσκοπο. Τότε άκουσε το κροτάλισμα από τις πατούσες του Ντας καθώς κατέβαινε τα ξύλινα σκαλοπάτια. Κάθισε στα πόδια της και την κοίταξε με προσδοκία. Αυτός, τουλάχιστον, ήταν έτοιμος για την περιπέτεια που τους περίμενε. Η Βικτώρια κατάπια τον φόβο της και προχώρησε προς την πόρτα. Ήταν η βασίλισσα τώρα.

Οι δύο γκριζομάλληδες ηλικιωμένοι άντρες υποκλίθηκαν καθώς μπήκε στη βιβλιοθήκη, και η Βικτώρια άκουσε τον ήχο από τα γόνατα του αρχιεπισκόπου καθώς γονάτισε για να φιλήσει το χέρι της.

«Μετά λύπης μου σας ενημερώνω πως ο βασιλιάς θεός σας απεβίωσε στις 2.34 σήμερα το πρωί», είπε ο αρχιεπίσκοπος. «Η βασίλισσα Αδελαΐδα ήταν στο πλευρό του».

Η Βικτώρια σήκωσε το βλέμμα στα δύο πρόσωπα με τις φαβορίτες που δέσποζαν από πάνω της. «Φτωχέ, αγαπημένε μου θεϊέ. Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή του».

Και οι δύο άντρες έσκυψαν το κεφάλι τους. Η Βικτώρια αναρωτήθηκε ποια θα έπρεπε να είναι η επόμενη κουβέντα της, οι σκέψεις της όμως διακόπηκαν από την αίσθηση μιας μικρής τραχιάς γλώσσας που έγλειφε το πόδι της. Ο Ντας προσπαθούσε να τραβήξει την προσοχή της. Δάγκωσε το χείλος της.

«Η τελευταία επιθυμία του βασιλιά ήταν να εμπιστευθεί τη βασίλισσα Αδελαΐδα στη μέριμνά σας». Ο λόρδος Τσάμπερλεϊν χαμήλωσε το βλέμμα στον Ντας και τα βλέφαρά του τρεμόπαιξαν. Η Βικτώρια το ήξερε αυτό το ύφος, το

είχε δει πολλές φορές στο παρελθόν· ήταν η έκφραση που έπαιρνε ένας άντρας ο οποίος ένιωθε πως αυτό που έκανε υποβίβαζε την αξιοπρέπειά του. Η σωστή του θέση – φανέρωνε το ύφος αυτό– ήταν να αντιμετωπίζει κρατικά ζητήματα, και όχι να κακομαθαίνει μια νεαρή κοπέλα και το σκυλί της.

Η Βικτώρια τράβηξε πίσω τους ώμους και σήκωσε ψηλά το πιγούνι, προσπαθώντας να φτάσει από το ένα μέτρο και σαράντα εννέα εκατοστά που ήταν, στο ένα μέτρο και πενήντα δύο – μακάρι να ήταν λίγους πόντους ψηλότερη. Ήταν ασυνήθιστα δύσκολο να ορθώσει βασιλικό ανάστημα όταν όλοι μπορούσαν να δουν την κορυφή του κεφαλιού της. Όμως, θύμιζε στον εαυτό της πως δεν είχε σημασία πόσο ψηλή ήταν. Για μια στιγμή συλλογίστηκε και αποφάσισε να χρησιμοποιήσει τη φράση που κάποτε είχε ακούσει να αρθρώνει ο βασιλιάς θείος της, κι ανυπομονούσε έκτοτε να τη χρησιμοποιήσει.

«Σας ευχαριστώ αρχιεπίσκοπε, λόρδε Τσάμπερλεϊν. Έχετε την άδειά μου να αποσυρθείτε».

Κράτησε το πρόσωπό της όσο πιο παγωμένο μπορούσε καθώς οι δύο άντρες υποκλίθηκαν και βγήκαν από το δωμάτιο οπισθοχωρώντας. Υπήρχε κάτι το ακαταμάχητα κωμικό στη θέα των δύο αυτών ηλικιωμένων αντρών που αποσύρονταν σαν να είχε τραβήξει αόρατα νήματα, όμως ήξερε πως δεν έπρεπε να γελάσει. Ως βασίλισσα, είχε το δικαίωμα να αποδεσμεύει ανθρώπους, όχι όμως και να τους γελοιοποιεί. Αυτό που κάθε μονάρχης χρειαζόταν ήταν αξιοπρέπεια. Θυμήθηκε πόσο άβολα είχε νιώσει όταν ο θείος της είχε αρχίσει να τραγουδά ένα τραγούδι για έναν μεθυσμένο ναύτη στη μέση ενός επίσημου δείπνου. Σκέφτηκε πως ήταν αρκετά μεθυσμένος, και καθώς τραγουδούσε λεπτά κορδόνια σάλιου σχηματίστηκαν στις γωνίες του στόματός του. Είχε χαμηλώσει το βλέμμα προς το τραπέζι, στα πρόσωπα των αυλικών, για να δει πώς θα αντιδρούσαν, όμως απέναντι σε έναν άντρα

είχαν διατηρήσει την έκφρασή τους ατάραχη και απαθή σαν να μη συνέβαινε τίποτε το ανάρμοστο. Η μόνη ένδειξη πως κάποιος είχε παρατηρήσει τη σαχλή συμπεριφορά του μεθυσμένου βασιλιά ήταν ένα νεαρός υπηρέτης, οι ώμοι του οποίου τραντάζονταν από τα γέλια ώσπου ένας γηραιότερος συναδελφός του τον σκούνηξε για να σταματήσει. Πήρε την απόφαση τότε πως δεν θα επέτρεπε ποτέ να συμβεί κάτι τέτοιο όταν θα ήταν εκείνη βασίλισσα. Η ιδέα πως οι αυλικοί της μπορεί να την κορόιδευαν πίσω από αυτά τα ανέκφραστα πρόσωπα ήταν αβάσταχτη.

Η Βικτώρια κοίταξε γύρω της και, καθώς δεν έβλεπε κανέναν, σήκωσε το στρίφωμα του νυχτικού της και άρχισε να ανεβαίνει τρέχοντας τα σκαλιά, με τον Ντας να γαβγίζει ξοπίσω της. Το σύστημα Κένσινγκτον, το σύστημα κανόνων που είχε ορίσει η μητέρα της και ο Κόνροϋ για να ελέγχουν κάθε έκφανση της ύπαρξής της, υπαγόρευε πως το τρέξιμο απαγορευόταν. Το να ανέβει τρέχοντας θα ήταν αδιανόητο μόλις χτες, σήμερα όμως μπορούσε να κάνει ό,τι ήθελε.

Η Τζένκινς, η αμπιγιέζ της, την περίμενε. Το μαύρο μεταξωτό φόρεμα, εκείνο που είχαν παραγγείλει την περασμένη εβδομάδα όταν έγινε πια ξεκάθαρο ότι ο βασιλιάς δεν θα ανάρρωνε από την αρρώστια του, ήταν απλωμένο στο ανάκλιτρο. Η Τζένκινς ήθελε να παραγγείλει αρκετά φορέματα, όμως ο σερ Τζον είχε πει πως ήταν περιττό έξοδο. Αυτό ήταν ακόμη ένα πράγμα που έπρεπε να αλλάξει, τώρα που πια ήταν βασίλισσα.

Η Τζένκινς την κοιτούσε με περιέργεια. Η Βικτώρια συνειδητοποίησε πως έσφιγγε τις γροθιές της.

«Πρέπει να παραγγείλεις και τα υπόλοιπα ρούχα του πένθους τώρα, Τζένκινς. Δεν βλέπω τον λόγο για άλλη καθυστέρηση».

«Ναι, κυρία». Το στρογγυλό πρόσωπο της Τζένκινς χαράχτηκε από ένα πλατύ χαμόγελο.